Landsbyudvikling
Allerede før kommunesammenlægning og bosætningsindsats var politiske begreber, blev der i Branderup etableret et lokalråd, der siden har skabt masser af lokale projekter.
Landdistriktsudvikling
Branderup: - Vi er nødt til at gøre noget. For hvis der ikke er udvikling, så er der tilbagegang, sådan lyder det fra Mie Thomsen, der er formand for Branderups lokalråd og en af ildsjælene bag den kommende Branderup By- og Aktivitetspark. Parken har været på tegnebrættet siden byens udviklingsplan blev lavet i 2008.
- I 2011 fik vi lavet den første projektbeskrivelse. Lige siden har vi arbejdet på at gøre drømmen til virkelighed og det har ikke været nemt. Faktisk har der været lagt mange sten i vejen for projektet, og vi er bestemt ikke i mål endnu, siger Kirsten Willadsen, der er kasserer i lokalrådet og har været med til mange projekter i Branderup gennem årene.
Nogle af årene er gået med at få fingrene i den jord, som parken skal etableres på. Men det er ret umuligt at søge fonde til jordkøb. Derfor er der fundet en løsning med Tønder kommune, der har købt jorden og overdraget den til lokalrådet.
- Kommunen har købt 4,9 ha til os. Cirka 1,5 ha. vil stadig være forpagtet ud i en årrække. Også et areal der ligger i forlængelse af skolens jord, har kommunen overdraget til os, fortæller Kirsten Willadsen, og det er på de arealer at Branderup har store planer.

I parken skal der være en byskov, frugtlunde og læhegn, stier, multibane, udendørs fitness, petanque og bane til fjernstyrede biler og f.eks. mooncars. På aktivitetspladsen ved sportspladsen skal der være boldbane, amfiteater med tunneller under og en stor motorikbane udenom en netcrawler.
- Vi har fået tilsagn om kr. 200.000,- fra SE's vækstpulje, og vi har tilsagn om tilskud fra Lokale- og Anlægsfonden, Friluftsrådet, Brandkassefonden Sydvest og Landdistriktsudvalget. Så nu er vi tæt på målet, og vi skal nok få de sidste penge i hus, forsikrer både Kirsten Willadsen og Mie Thomsen.
Alle foreningerne i Branderup støtter op om projektet, og det er planen, at der afholdes flere støttearrangementer i løbet af vinteren og foråret. Beplantningen laves i samarbejde med sponsor Markus Jebsen, der har lavet et træplantningsprojekt i Sønderjylland, hvor lokale foreninger kan få finansiering og rådgivning.
Flere udfordringer venter
Der er i Branderup gennemført masser af projekter siden 2003.
- Bl.a. har vi jo bygget Branderup Aktivcenter, og været med til at etablere friskole, der er etableret flere stier, shelters og bålhytter og der er afholdt masser af sociale arrangementer, for at understøtte fællesskabet i landsbyen. Branderup er såmænd også Blomstrende Landsby, fortæller Kirsten Willadsen
Alle projekter er nedfældet i en udviklingsplan, der løbende er opdateret, så den er realistisk og er et godt værktøj for lokalrådet.
I udviklingsplanen er der også nævnt tiltag for bosætning, bl.a. har lokalrådet i flere år kæmpet for at få byggemodnet byggegrunde og i nærheden af de udpegede byggegrunde, er der etableret en sø og en bålhytte, for at gøre området mere attraktivt. Og det er netop i forlængelse af det område, at lokalrådet påbegynder etablering af by- og aktivitetsparken.

Modgang gør stærk

Det er ikke nemt at være frivillig, men lokalrådet i Branderup kæmper for deres idéer og sager, selvom det ind i mellem er meget besværligt.

Branderup: -Det er frygtelig besværligt. Der skal søges i hvert fald 4 tilladelser og kommunen skal ændre lokalplanen, før vi kan gå i gang med vores By- og Aktivitetspark, fortæller Kirsten Willadsen fra Branderup Lokalråd.

Der er virkelig mange udfordringer der skal ryddes af vejen og det er absolut ikke et positivt billede der tegnes af samarbejdet med Tønder Kommune, når man lytter til Kirsten Willadsen og Mie Thomsen.

- Vi har holdt virkelig mange møder og der har været rigtig mange vigtige ledere med på de møder, men det er først nu, hvor planafdelingen er kommet med, at vi er blevet klar over, hvor mange udfordringer der er forbundet med etableringen af By- og Aktivitetspark, fortæller Mie Thomsen.

Det er først for nylig, at lokalrådet er blevet opmærksom på at lokalplanen for området skal ændres, og det vil betyde, at projektet forsinkes yderligere. Samtidig har der været en sag om byggegrunde, som stadig ikke af afsluttet, men som er trukket i langdrag og der er ingen udsigt til en løsning, selvom lokalrådet netop ønsker at gøre byen og byggegrundene mere attraktive med deres udviklingstiltag.

Op af bakke

At Branderup var en af de første byer med lokalråd og at Branderup har gennemført mange frivillige projekter, også store projekter, kan de i vid udstrækning takke nogle ihærdige ildsjæle for, men mange projekter fra 2003 til 2008 har været hjulpet godt på vej af kommunens landdistriktskoordinatorer, fortæller de to aktive kvinder.

- Men den funktion er nedlagt og det er bestemt ikke let at få hjælp i kommunen. Det er ofte teknisk forvaltnings ledelse, der kommer og holder møder, mens landdistriktsudvikling, som område, ligger i kultur og fritid og viden og ekspertise ligger hos jurister og i planafdelingen, forklarer Kirsten Willadsen.

- Det har betydet at vi ofte er gået til møder og har forklaret udfordringerne, har fået nogle svar og nogen gange endda stillet noget i udsigt, som så ikke kan lade sig gøre, fordi der er planlov eller tilladelser eller regler, der står i vejen eller skal søges og det skal vi selv finde ud af, fortæller Mie

Thomsen, der understreger at de jo bare er frivillige, der vil deres by det bedste og derfor jo netop ikke kender lovgivningen.

- Vi mangler en funktion der er til, for at skabe gode oplevelser for de frivillige i landsbyerne. Der er da mange der gerne vil noget, men det er blevet for bøvlet, beklager Kirsten Willadsen, der håber at kommunen snart åbner øjnene for, at over halvdelen af kommunens borgere bor i landdistrikter og at det skal være lettere, hvis de vil have flere frivillige til at skabe projekter.